

เตลีพิวส์

ฉบับที่ 24,953 วันอังคารที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 หน้า 22

กาแฟเป็นพืชที่มีรากแก้ว และมีรากแขนงแตกออกจากรากแก้วประมาณ 4-8 ราก รากแขนงจะมีรากฝอย และจากรากฝอยจะมีรากแตกออกมาอีกเป็นรากสำหรับดูดอาหาร รากชนิดนี้มีจำนวนประมาณ 60-80 เปอร์เซ็นต์ จะแผ่กระจายในระดับผิวดินลึกประมาณ 20 เซนติเมตร

ลำต้นเจริญเติบโตมาจากรากแก้ว มีลักษณะเป็นข้อและปล้อง ในขณะที่ต้นมีขนาดเล็กจะเห็นได้ชัด โดยใบจะอยู่ตามข้อของลำต้น เมื่อโตขึ้นใบจะร่วงหล่นไป และโคนใบมีตา 2 ชนิด คือ ตาบนและตาล่าง ตาบนจะแตกกิ่งออกมาเป็นกิ่งแขนงที่ 1 ลักษณะเป็นกิ่งนอนขนานกับพื้นดินมีข้อและปล้อง แต่ละข้อของกิ่งแขนงนี้จะมีกลุ่มตาดอกที่จะติดดอกเป็นผลกาแฟต่อไป

ส่วนตาล่างจะแตกออกเป็นกิ่งตั้ง ซึ่งจะตั้งตรงขึ้นไปเหมือนลำต้น ไม่ติดดอกผล แต่สามารถสร้างกิ่งแขนงที่สามารถให้ดอกผล เรียกเป็นกิ่งแขนงที่ 1 เช่นกัน กิ่งแขนงที่ 1 นี้สามารถแตกกิ่งแขนงต่อไปได้อีกเป็นกิ่งแขนงที่ 2 และแขนงที่ 3 กิ่งแขนงเหล่านี้จะเกิดในลักษณะเป็นคู่สลับเวียนกันบนลำต้นหรือกิ่งตั้ง เมื่อมีการตัดลำต้นกาแฟตาล่างบนลำต้นจะแตกกิ่งตั้งขึ้นมา กิ่งตั้งจะแตกเป็นกิ่งแขนงที่ 1 กิ่งที่ 2 และ 3 จากนั้นมีการสร้างดอกและผลอีกต่อไป

ปกติดอกกาแฟจะมีลักษณะเป็นดอกเดี่ยวสมบูรณ์เพศ มีกลีบดอก จำนวน 4-9 กลีบ กลีบเลี้ยง จำนวน 4-5 ใบ มีเกสร 5 อัน รังไข่ 2 ห้อง แต่ละห้องของรังไข่จะมีไข่ 1 ใบ ผลกาแฟจึงมี 2 เมล็ด ดอกกาแฟจะออกเป็นกลุ่ม ๆ บริเวณโคนใบบน ข้อของกิ่งแขนงที่ 1 แขนงที่ 2 หรือ 3 กลุ่มดอกแต่ละข้อมีดอก จำนวน 2-20 ดอก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ

ปลูกเก็บผลและประดับ

ควรจะเป็นดินเหนียวที่มีธาตุโพแทสเซียม ซึ่งถือเป็นดินที่ดีที่สุด และความเป็นกรดเป็นด่างของดินควรอยู่ระหว่าง 4.5-6.5 ใสในกระถางปลูกประมาณ 3 ใน 4 ของพื้นที่ นำดินกล้างปลูกกลับโคนต้นพร้อมนำหญ้าแห้งหรือฟางข้าวหรือใบไม้แห้งคลุมโคนเพื่อเก็บความชื้น

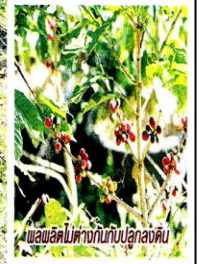
นำไปวางไว้ในที่มีร่มเงาจากต้นไม้ใหญ่ เมื่อ

ใช้ไม้ปักข้อย

คืนไม้ปักข้อยแล้ว

พรวนดินไม่ห่างกับปลูกดิน

กาแฟในกระถาง ปลูกออกลูกได้

โตขึ้นและเริ่มให้ผลผลิตนำไปวางในพื้นที่ที่สามารถรับแสงได้มากขึ้นจะทำให้ได้รับผลผลิตที่มากขึ้น ช่วงออกดอกใส่ปุ๋ยคอกและรอน้ำส้มช้ำเสมอเช้าเย็น เมื่อผลสุกจะออกสี

ความอุดมสมบูรณ์ของดินตา ดอกจะออกจากกิ่งแขนงจากข้อที่อยู่ใกล้ลำต้นออกไปหาปลายกิ่งแขนง ข้อที่ออกดอกผลแล้วในปีต่อไปจะไม่ออกดอกและให้ผลอีก

กาแฟแต่ละผลจะมี 2 เมล็ดประกบกัน ด้านที่ประกบกันจะอยู่ด้านในมีลักษณะแบน มีร่องบริเวณกลางเมล็ด 1 ร่อง ส่วนด้านนอกมีลักษณะโค้ง ลักษณะเมล็ดจะเป็นเดี่ยวหรือเมล็ดโทน ในบางครั้งหากการผสมเกสรไม่สมบูรณ์ จะทำให้ผลติดเมล็ดเพียงเมล็ดเดียว

กาแฟสามารถนำมาปลูกในกระถางหรือภาชนะได้ เช่นเดียวกับพืชอื่นที่หวังผลให้ออกผลผลิต เช่น มะกรูด มะนาว ตลอดจนถึงมะม่วง ดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกกาแฟนั้น โดยเฉพาะการนำมาปลูกในภาชนะควรมีการถ่ายเทอากาศและระบายน้ำได้ดี

ปัจจุบันมีหลายพันธุ์นิยมนำมาปลูก

แดงก็เก็บมาแช่น้ำเพื่อล้างเอาเปลือกออกนำไปตากแดดหรือผึ่งลมให้แห้ง ก่อนนำไปคั่วที่ไฟอ่อน ๆ เมื่อได้ที่ก็นำมา บด ใส่ถุงชงน้ำร้อนใช้ดื่มกินได้

บางพื้นที่ในปัจจุบันมีการนำมาปลูกเป็นไม้กระถางประดับสร้างความสวยงามให้กับพื้นที่ที่เริ่มมีมากขึ้นหลายแห่งให้ได้เห็น